

Stockholm 2009-04-27

Bästa Nyamko Sabuni och Beatrice Ask,

Vi skriver till Er med anledning av den pågående processen i Europarådet med att ta fram ett utkast till en konvention mot våld mot kvinnor.

Amnesty International, såväl svenska sektionen som internationellt, är djupt oroade över den svenska regeringens hållning i frågan om konventionens omfattning. Sveriges ståndpunkt, att starkt begränsa omfattningen av konventionen, bidrar till att försvåra processen i den arbetsgrupp som har till uppgift att ta fram utkastet till konventionstexten. Amnesty befärar att agerandet från svensk sida kan leda till att man försitter den unika möjligheten att stärka skyddet för flickor och kvinnor mot alla former av könsbaserat våld.

Så vitt vi förstår baseras den svenska hållningen i huvudsak på att regeringen eftersträvar ett fokuserat traktat som är effektivt och praktiskt tillämpbart. Vid ett tidigare möte med jämställdhetsministern och tjänstemän från jämställdhets- och justitiedepartementet (2008-11-26) uppfattade vi att man ville renodla konventionen till att omfatta mäns våld mot kvinnor i nära relationer, våld i samkönade parrelationer, samt hedersrelaterat våld. Det framgick inte tydligt huruvida man från svenskt håll ville inkludera sexuellt våld och våldtäkt som begås utanför parrelationer. Under mötet framkom att man ansåg att andra former av könsbaserat våld kunde hanteras genom separata och efterföljande konventioner.

Amnesty skulle vilja få mer uttömmande information om vilka specifika former av könsbaserat våld man anser bör omfattas av den nu aktuella konventionen och hur man resonerat kring detta. Vidare vill vi förhöra oss om huruvida man driver frågan om flera separata konventioner kring könsbaserat våld i den arbetsgrupp i Europarådet, där Sverige ingår.

Liksom Europarådets *Task Force against Violence against Women, including Domestic Violence*, understryker Amnesty International vikten av att Europarådets konvention mot våld mot kvinnor omfattar *alla* former av könsbaserat våld som flickor och kvinnor i hela regionen utsätts eller riskerar att utsättas för under sin livscykel. Syftet med konventionen måste enligt vår mening vara att tillförsäkra flickor och kvinnor ett så gott skydd som möjligt mot alla former av könsbaserat våld. Först då kan konventionen utgöra ett effektivt redskap i arbetet för att bekämpa sådant våld och uppfylla kvinnors mänskliga rättigheter.

Könsbaserat våld mot kvinnor är inte isolerade företeelser som begränsas till parrelationer. Såväl flickor, pojkar och kvinnor utsätts för så kallat hedersrelaterat våld i familjen (och släkten). Könsbaserat våld mot hushållsarbetande kvinnor (inklusive migrantarbetarkvinnor) är ytterligare ett exempel. Flickor och kvinnor riskerar att utsättas för könsbaserat våld, inklusive sexuella övergrepp och våldtäkt, i en rad sammanhang och av en rad olika aktörer/förövare.

De olika formerna av könsbaserat våld som förövas mot kvinnor under deras levnad utgör ett kontinuum, där olika former av våld förstärker varandra och skär över såväl den privata och offentliga sfären.

Att förebygga och skydda kvinnor från våld i nära relationer samt att ställa dem som förövar sådana brott inför rätta är ytterst viktigt. Icke desto mindre vore det förödande att begränsa konventionen till en eller ett par former av könsbaserat våld, av flera skäl. Under senare år har alltfler synliggjort och pekat på vikten av att hantera det mycket omfattande och komplexa problemet med könsbaserat våld mot kvinnor på ett proaktivt, sammanhängande och integrerat sätt. Att inskränka konventionen till att endast omfatta våld mot kvinnor i nuvarande eller tidigare parrelationer kan resultera i att kvinnor som utsatts för våld i andra sammanhang än de som omfattas av konventionen, lämnas utan tillräckligt skydd, stöd och möjlighet att få rättvisa och upprättelse. Kvinnor kan komma att tvingas bevisa att en nära relation föreligger innan ärendet hanteras av rättsväsendet. Av detta och andra skäl har exempelvis Österrike nyligen reviderat sin lagstiftning.

Det åligger staterna att respektera, skydda och uppfylla kvinnors mänskliga rättigheter. Det är viktigt att konventionen tydliggör staters skyldighet att respektera kvinnors rätt att inte utsättas för könsbaserat våld. Konventionen bör därför omfatta könsbaserat våld som utövas av staten och dess representanter, exempelvis i häkten och fängelser, institutioner, under väpnad konflikt samt under och efter flykt.

Det är vår förhoppning att Sverige, som i många stycken är ett föregångsland på jämställdhetsområdet, omprövar sin hållning i fråga om omfattningen av Europarådets konvention, och aktivt verkar för att stärka kvinnors mänskliga rättigheter i hela regionen.

Vi hoppas på ytterligare information och dialog.

Vänliga hälsningar

Lise Bergh
Generalsekreterare, svenska Amnesty

Katarina Bergehed
Kampanjsamordnare, svenska Amnesty

